

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-1039

8.11.2021

Gjensidige Forsikring ASA

Bilansvar

Påkjørsel bakfra – upåregnelig høy hastighet? – trafikkreglene § 7 nr. 1 og § 13 nr. 1.

Det oppsto sammenstøt mellom klagers og motpartens bil ved et veikryss. Klagers bil kom ut fra et kryss, som i henhold til skilting på stedet viste vikeplikt for forkjørsvet. Motpartens bil kom kjørende rundt en sving på forkjørsvet og kjørte på klagers bil bakfra. Selskapet konkluderte med at motparten måtte bære 1/3 og klager 2/3 av ansvaret. Ansvarsfordeling var begrunnet i at klager ikke hadde overholdt vikeplikten for forkjørsvet etter trafikkreglene § 7 nr. 1, og at motpart hadde brutt trafikkreglene § 13 nr. 1 om at kjørende må kunne stanse foran enhver påregnelig hindring. Klager anførte at motparten måtte bære fullt ansvar for uhellet og anførte bl.a. at motparten hadde en hastighet langt over fartsgrensen på stedet. Nemnda kom til at selskapets ansvarsvurdering var korrekt.

Saksfremstilling

Saken gjelder ansvarsfordelingen etter sammenstøt.

Den 30.4.20 oppsto det et sammenstøt mellom klagers og motpartens bil ved et veikryss på en fylkesvei. Av klagers skademelding fremkom at motparten hadde kjørt på bilen bakfra. Fra motpartens skademelding (fører B) siteres:

Fører A kommer ut av kryss med vikeplikt. Fører B kommer på forkjørsvet. Fører B kommer også rundt svingen. Fører A kommer ut av kryss og speeder ikke. Fører B kjører på i baken på fører A.

Fartsgrensen på stedet var 80 km/t, og motparten oppga en hastighet på 70 km/t da kollisjonen inntraff.

Selskapet løste saken med fullt ansvar for klagers bil, som kom på kollisjonskurs med motparten og ikke overholdt vikeplikten for forkjørsvet, jf. trafikkreglene § 7 nr. 1.

Klager brakte saken inn for Finansklagenemnda den 23.2.21. I klagen ble det vist til at motpartens bil hadde bremsespor på ca. 44 meter på tørr asfalt og derfor må ha holdt langt over fartsgrensen.

I klagesvaret opplyste selskapet at det hadde endret sitt standpunkt til at motparten måtte bære 1/3 og klager 2/3 av ansvaret. For motpartens del var ansvar begrunnet i brudd på trafikkreglene § 13 nr. 1 om at kjørende må kunne stanse foran enhver påregnelig hindring. For klagers vedkommende var ansvaret begrunnet i brudd på vikeplikten etter trafikkreglene § 7 nr. 1.

Klager har i det vesentlige anført at motparten må bære fullt ansvar for uhellet. Klager hadde ingen å vike for idet han kjørte ut på forkjørsvet. Det var sikt på ca. 100 meter fra privat utkjørsel til svingen der bil B kom kjørende rundt. Det var ingen bil i sikte da klager kjørte ut fra utkjørselen. Han var etablert i kjørebanelen da bilen ble påkjørt bakfra. Bremsesporene på stedet var ca. 44 meter, og det var tørr asfalt. Etter beregninger må motparten derfor ha holdt en

hastighet langt over fartsgrensen. Klager har heller ikke mottatt selskapets utregning for hastigheten til motparten. Dette er vesentlig for å fordele skyld.

Selskapet har i det vesentlige anført at klager må bære 2/3 av ansvaret på bakgrunn av brudd på vikeplikten.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapets ansvarsfordeling er i tråd med bilansvarsloven (bal.) § 8.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Kort oppsummert er ansvar etter denne bestemmelse betinget av enten utvist uaktsomhet (a), teknisk svikt (b) eller brudd på trafikkreglene (c). Hvis begge parter forhold tilsier at de kommer inn under et eller flere av disse alternativene, så skal det foretas en skyldfordeling etter annet ledd i samme bestemmelse.

Videre er det kravstiller som har bevisbyrden for sitt krav. I dette ligger det at hver av partene må sannsynliggjøre at motparten har vært uaktsom, brutt trafikkreglene osv., for å kunne få dekket skaden av motpartens selskap. Klarer ingen av partene å sannsynliggjøre dette, vil man etter de alminnelige bevisregler falle ned på utgangspunktet om at hver part bærer sin egen skade.

Av sakens dokumenter fremgår at du kjørte ut på forkjørsvai, og at motparten kjørte på din bil bakfra. På bakgrunn av opplysningene i saken var du fremdeles i en påkjøringssituasjon da sammenstøtet inntraff fordi du akselererte og ikke var kommet opp i fartsgrensen på stedet. Det følger av trafikkreglene § 7 nr. 1 at "trafikanter skal vikes for, må ikke hindres eller forstyrres..." Det er klart at din påkjøring på forkjørsvaien forstyrret motparten som allerede var etablert på veien.

Du har anført at du hadde god sikt fra utkørselen til svingen, og at du ikke så noen biler da du kjørte ut på forkjørsvaien. Du hadde derfor ingen å vike for. Sekretariatet kan ikke på bakgrunn av sakens dokumenter se at din anførsel er tilstrekkelig bevist. Vi minner om at vår saksbehandling er skriftlig og vi må forholde oss utelukkende til sakens dokumenter i vår behandling. På bakgrunn av opplysningene i saken så er det klart at din bil fremdeles var i en vikepliktsituasjon da sammenstøtet oppsto. Det foreligger således brudd på vikeplikten på din side og ansvarsgrunnlag etter bal. § 8.

Selskapet har i klagebehandlingen endret sitt standpunkt fra fullt til 2/3 ansvar for deg samt 1/3 ansvar for motparten som ikke klarte å stanse i tide for å unngå sammenstøt, jf. trafikkreglene § 13 nr. 1. Du mener imidlertid at motparten må bære fullt ansvar som følge av at motparten kjørte uaktsomt og over fartsgrensen på stedet.

Finansklagenemnda Skade og sekretariatet består utelukkende av jurister. Vi har ikke fagkyndig kunnskap til å vurdere hvordan et sammenstøt har oppstått på bakgrunn av bilder av skadestedet eller skadene på bilene. Vi kan heller ikke vurdere et kjøretøys hastighet på bakgrunn av skader, bremsespor e.l. Etter det vi forstår så har selskapet funnet det sannsynlig at motparten holdt noe høyere hastighet enn tillatt og har tatt hensyn til dette i beregningen av ansvar. Sekretariatet kan ikke på bakgrunn av sakens dokumenter se dokumentasjon for at motparten skal bære en større del av ansvaret.

Vi viser til tidligere nemndsavgjørelse FinKN 2020-843 som gjaldt ansvarsfordelingen etter sammenstøt mellom klager og motpartens bil i et kryss. Ifølge felles undertegnet skademelding kom motparten fra høyre, og klager fulgte ikke varsel om vikeplikt eller rødt lys. Selskapet konkluderte med fullt ansvar for klager under henvisning til brudd på vikeplikten, jf. trafikkreglene § 7 nr. 1 og nr. 2. Klager viste til sammenstillingsrapport og skadene på motpartens bil og anførte at motparten kjørte for fort og opptrådte uaktsomt. Nemnda kom til at selskapets ansvarsvurdering var korrekt.

Spørsmålet er om selskapets skylddeling etter sammenstøt er korrekt.

Utgangspunktet i bal. § 8 første ledd er at hver part bærer sin egen skade, med mindre skaden skyldes uaktsomhet fra den andre parten (a), teknisk svikt ved motpartens kjøretøy (b) eller at motpartens kjøretøy ikke ble kjørt i henhold til trafikkreglene (c). Er det slike forhold på begge sider, skal ansvaret deles, jf. bal. § 8 andre ledd.

Partene har i felles undertegnet skademelding krysset av for at motparten "Kom fra høyre i et kryss" og for at klagers bil "Fulgte ikke varsel om vikeplikt eller rødt lys". Ut fra dette har klager brutt reglene

om vikeplikt, slik at det foreligge ansvarsgrunnlag etter bal. § 8 litra c. Spørsmålet er om det foreligger ansvarsgrunnlag for motparten.

Klager anfører at motparten var plassert for langt til høyre i sitt felt, og at motparten hadde høyere hastighet enn fartsgrensen på stedet. Nemnda kan ikke se at disse anførslene er tilstrekkelig dokumentert. Klager har for øvrig vikeplikt uavhengig av motpartens plassering i feltet, og brudd på vikeplikten er tilstrekkelig ansvarsgrunnlag. Det er ikke bevist at motparten har utvist uaktsomhet eller brutt trafikkreglene. Motparten har ingen plikt til å kjøre unna klagers bil når klager bryter vikeplikten.

Etter en gjennomgang av sakens dokumenter har sekretariatet kommet til at selskapets standpunkt er i tråd med bal. § 8 og vi ser derfor ikke grunn til å ta saken nærmere opp med selskapet.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).